

A Tolna Megyei Önkormányzat Közgyűlésének 2013. december 20-i ülése 6. számú napirendi pontja

Beszámoló a Tolna Megyei Értéktár Bizottság második féléves tevékenységéről

Előadó: dr. Say István, a Tolna Megyei Értéktár Bizottság elnöke

Az előterjesztést előzetesen tárgyalta a Jogi és Ügyrendi, valamint a Területfejlesztési és Koordinációs Bizottság.

Tisztelt Közgyűlés!

A Tolna Megyei Önkormányzat Közgyűlése a magyar nemzeti értékekről és a hungarikumokról szóló 2012. évi XXX. törvény 4. § (2) bekezdésében meghatározott jogával élve 5/2013. (II. 15.) közgyűlési határozatával létrehozta a Tolna Megyei Értéktár Bizottságot. A Tolna Megyei Értéktár Bizottság szervezi Tolna megye területén azonosított települési és tájegységi értéktárak adatainak összesítését, gondoskodik a még nem azonosított, de a megye területén fellelhető nemzeti értékek azonosításáról, létrehozza a Tolna megyei értéktárat és megküldi azt a Hungarikum Bizottságnak.

A Tolna Megyei Értéktár Bizottság megalakításáról országosan az elsők között döntöttünk, amikor még csak a hungarikumokról szóló törvény szolgált útmutatással a bizottság működésére vonatkozóan. Ezt követően az április 16-i Magyar Közlönyben hirdették ki a magyar nemzeti értékek és hungarikumok gondozásáról szóló 114/2013. (IV. 16.) Korm. rendeletet, amely szabályozza többek között a nemzeti értékek szakterületenkénti kategóriáit, a települési, tájegységi és megyei értéktárak létrehozását és gondozását, valamint a települési és megyei értéktár bizottságok létrehozását és működését.

A bizottság a - vonatkozó kormányrendelet 3.§-a szerint – félévente beszámol tevékenységéről a közgyűlésnek:

„3.§ (1) Az értéktár bizottság működési szabályzatát a helyi önkormányzat képviselő-testülete határozza meg. Az értéktár bizottság

- a) legalább három tagból áll;
- b) munkájába bevonja a helyi, illetve megyei közművelődési feladatellátás országos módszertani intézményét, továbbá értékek gyűjtésével, megőrzésével, hasznosításával foglalkozó országos és területi illetékességű szakmai és civil szervezeteket;
- c) félévente, legkésőbb a félévet követő hónap utolsó napjáig beszámol tevékenységéről a helyi önkormányzat képviselő-testületének.”

A megyei értéktár bizottság tevékenységének jelentőségéhez nagyban hozzájárulnak a települési értéktár bizottságok. A megyei értéktár bizottság éppen ezért szervezi a megye területén azonosított települési és tájegységi értéktárak adatainak összesítését, gondoskodik a még nem azonosított, de a megye területén fellelhető nemzeti értékek azonosításáról, létrehozza a megyei értéktárat és megküldi azt a Hungarikum Bizottságnak. A Tolna Megyei Értéktár Bizottság ennek megfelelően az elmúlt félévben nagy hangsúlyt fektetett a települési és tájegységi értéktár bizottságokra. Levélben tájékoztatta Tolna megye 109 településének vezetőit a helyi értéktár bizottság létrehozásának lehetőségéről és fontosságáról, továbbá a vonatkozó szabályozásról.

Eddig 31 település reagált a felhívásra. A megyében összesen 13 értéktár bizottságot hoztak létre, 17 településen. 5 település döntött úgy, hogy közös bizottságot hoz létre. (1. számú melléklet) A települési értéktár bizottságok megalakításával kapcsolatos testületi döntések jelenleg is folyamatosan érkeznek a településektől, így a megyében található települési értéktár bizottságok számának emelkedése várható.

A Tolna Megyei Értéktár Bizottság szerepe akkor fog igazán jelentőssé válni, ha a települési értéktárak megkezdik a konkrét munkát, azaz benyújtják a felterjesztéseket.

A Tolna Megyei Értéktár Bizottság 2013. október 30-án tartotta legutóbbi ülését, amelyre meghívást kaptak a megyében megalakult települési értéktár bizottságok vezetői is. A települési értéktár bizottságok tájékoztatót hallhattak az értéktárak

működéséről, feladatairól, továbbá a Nemzeti Művelődési Intézet Tolna Megyei Irodájának tevékenységéről, amely szervezet nagyban segíti az értéktár bizottságok értékmentő munkáját.

A megjelentek tájékozódhattak a Magyar Értéktárról is. A Magyar Értéktárban több Tolna megyei érték is szerepel, köztük a bonyhádi zománcáru és bonyhádi zománcedény vagy a Sárköz népművészete: szövés, hímzés, gyöngyfűzés, viselet, de említhetnénk a szekszárdi bort is, illetve olyan értékeket, amelyek az egész országban jellemzően jelen vannak, mint például a szikvíz. A teljes listát a 2. számú melléklet tartalmazza.

Kérem a Közgyűlést, hogy fogadja el a Megyei Értéktár Bizottság második féléves munkájáról szóló beszámolót!

Határozati javaslat:

**A Tolna Megyei Önkormányzat Közgyűlése
../2013. (XII.20.) közgyűlési határozata a
Tolna Megyei Értéktár Bizottság munkájáról
szóló beszámoló elfogadásáról**

A Tolna Megyei Önkormányzat Közgyűlése a magyar nemzeti értékek és hungarikumok gondozásáról szóló 114/2013. (IV. 16.) Korm. rendelet 3. § (1) bekezdése alapján Tolna Megyei Értéktár Bizottság 2013. évi második féléves munkájáról szóló beszámolót megtárgyalta és elfogadja.

Szekszárd, 2013. december 6.

**dr. Say István
a Bizottság elnöke**

1. számú melléklet		
Települési Értéktár Bizottságok		
	Elnök	Tagok
Szekszárd	Csillagné Szánthó Polixéna	Nagy László, Németh Judit, Ódor János, Dr. Várady Zoltán
Tamási	Miskolczi Zoltánné (igazgató, Könyü László Városi Könyvtár és Helytörténeti Gyűjtemény)	-
Dunaföldvár	Fafkáné Simon Ildikó	Raffayné Kókány Judit, Lajkó Ferenc
Bátaszék	Rudolf László	Rieglerné Stang Erika, Sági Lajosné
Simontornya	Máté Imréné (igazgató, Simontornyai Vár)	Vácziné Horváth Anikó, Tóthné Unghy Ilona
Bogyiszló		Streer Tamásné, Némethné Jankovics Lídia, Virág Éva, Farkas Éva, Sánta József
Ócsény	Scultéty Erzsébet	Csapai János, Andivcs János, Heronyányi Zoltánné, Minorits Jánosné
Kistormás		Vargáné Kisfalvi Erzsébet
Kölesd		Dr. Kiszler Gyuláné
Medina	kapcsolattartó: Dr. Baranyai Eszter, jegyző, Kölesd	Sárdiné Iker Anna Konrád László
Harc		Patkó Sándorné
Sióagárd		Borbély Mihályné Horváthné Dr. Horváth Erika Dr. Varga Katalin
Györköny		Rohn Mátyás, Bock Zsuzsanna
Decs	Baloghné Medgyesi Zsuzsanna	Decsi-Kiss Jánosné, Nagy Zoltán, Rohrné Nagy Katalin, Oberrichterné Wágner Julianna
Grábóc	Erős Beáta	Fuksz Márta, Szatai Éva
Dombóvár	Dr. Kriston Vízi József	
Alsónyék	Töttös Sándor Lászlóné	Kovács Anita, Vlasics Norbert

Magyar Értéktár

a) Agrár- és élelmiszergazdaság

1. **Alföldi kamillavirágzat**
2. **Budapesti téliszalámi**
3. **Csabai kolbász vagy Csabai vastagkolbász**
4. **Gönci kajszibarack**
5. **Gyulai kolbász vagy Gyulai pároskolbász**
6. **Hajdúsági torma**
7. **Hízott víziszárnyas-termékek**
8. **Kalocsai fűszerpaprika-őrlemény**
9. **Magyar szürkemarha hús**
10. **Makói vöröshagyma vagy Makói hagyma**
11. **Pozsonyi kifli**
12. **Szegedi fűszerpaprika-őrlemény vagy Szegedi paprika**
13. **Szegedi szalámi vagy Szegedi téliszalámi**
14. **Szentesi paprika**
15. **Szikvíz**
16. **Szőregi rózsató**
17. **a „pálinka” és a „törkölypálinka” megnevezések**
18. **Békési szilvapálinka**
19. **Göcseji körtepálinka**
20. **Gönc(z)i barackpálinka**
21. **Kecskeméti barackpálinka**
22. **Pannonhalmi törkölypálinka**
23. **Szabolcsi almapálinka**
24. **Szatmári szilvapálinka**
25. **Újfehértói meggypálinka**
26. **Sopron (bor)**
27. **Pannonhalma (bor)**
28. **Mór (bor)**
29. **Neszmély (bor)**
30. **Etyek-Buda (bor)**
31. **Balaton (bor)**

32. **Balatonboglár(bor)**
33. **Balaton-felvidék (bor)**
34. **Balatonfüred-Csopak (bor)**
35. **Badacsony (bor)**
36. **Nagy-Somló (bor)**
37. **Somlói (bor)**
38. **Káli (bor)**
39. **Tihany (bor)**
40. **Zala (bor)**
41. **Pannon (bor)**
42. **Pécs (bor)**
43. **Szekszárd (bor)**
44. **Tolna (bor)**
45. **Villány (bor)**
46. **Duna (bor)**
47. **Kunság (bor)**
48. **Hajós-Baja (bor)**
49. **Csongrád (bor)**
50. **Izsáki Arany Sárfehér (bor)**
51. **Eger (bor)**
52. **Mátra (bor)**
53. **Bükk (bor)**
54. **Debrői Hárslevelű (bor)**
55. **Tokaj (bor)**
56. **Dunántúl (bor)**
57. **Balatonmelléki (bor)**
58. **Duna-Tisza közü (bor)**
59. **Felső-Magyarország (bor)**
60. **Zemplén (bor)**

b) Egészség és életmód

61. **Béres Csepp és Béres Csepp Extra**

c) Épített környezet

[még nem tartalmaz elemet]

- d) Ipari és műszaki megoldások
- 62. **Budafoki zománcáru és Budafoki zománcedény**
 - 63. **Bonyhádi zománcáru és Bonyhádi zománcedény**
 - 64. **Szentgotthárdi kard és Szentgotthárdi kasza**
 - 65. **KÜRT Adatmentés**
- e) Kulturális örökség
- 66. **A Népművészet Mestere díj kitüntetettjeinek tudása és tevékenysége**
 - 67. **Busójárás Mohácson - maszkos farsangvégi télűző szokás**
 - 68. **A kunsági birkapörkölt karcagi hagyománya**
 - 69. **Élő hagyományok Kalocsa kulturális terében: hímzés, viselet, pingálás, tánc**
 - 70. **Mezőtúri fazekasság**
 - 71. **A magyar solymászat**
 - 72. **A halasi csipkevarrás élő hagyománya**
 - 73. **Matyó örökség – a hímzés, viselet, folklór továbbélése**
 - 74. **Pünkösdi templomdíszítés Mendén**
 - 75. **Tikverőzés Mohán. Maszkos, alakoskodó, farsangi szokás.**
 - 76. **Emmausz Bólyban. Húsvéthétfői népszokás**
 - 77. **A molnárkalács borsodnádasi hagyománya**
 - 78. **Sárköz népművészete: szövés, hímzés, gyöngyfűzés, viselet**
 - 79. **Kassai-féle lovasíjász módszer**
 - 80. **Herendi porcelán**
 - 81. **Halasi csipke**
 - 82. **Magyar operett**
- f) Sport
- 83. **Puskás Ferenc életműve**
- g) Természeti környezet
- 84. **Gércei alginit**
- h) Turizmus és vendéglátás
- 85. **Karcagi birkapörkölt**
 - 86. **Fröccs**